

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 053 132/99-1002
Signatura: be3as107

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Sokolov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Mateřská škola, Kosmonautů 1881, Sokolov, 356 05 Sokolov
Identifikátor ředitelství:	600 072 746
IZO:	107 546 094
Ředitelka školy:	Andrea Garhofferová
Zřizovatel:	Město Sokolov, Rokycanova 1929, 356 20 Sokolov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Heyrovského 1545, Sokolov, 356 05 Sokolov
Termín inspekce:	17. a 18. května 1999
Inspektorky:	Marie Behenská, Mgr. Alena Nováková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. května 1999 pod čj. 196/99, tematický plán práce školy na období od roku 1998 do roku 2001, výjimka z počtu zapsaných dětí pro školní rok 1998/99, hodnocení práce školy za školní rok 1997/98, vnitřní řád školy, přehledy výchovné práce, evidenční listy, přehledy o docházce dětí, záznamy o dětech, plány výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 1998/99, zápisy z pedagogických rad.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Škola je umístěna v typizovaném předškolním zařízení pavilonového typu. Ve třech patrových budovách jsou umístěny čtyři běžné třídy mateřské školy a jedna třída speciální, pro děti zdravotně oslabené. V přízemní budově jsou školní kuchyně, kanceláře ředitelky školy a vedoucí školní jídelny, sklady a prádelna. Komplex budov je umístěn v prostorné, dobře udržované zahradě. V bezprostřední blízkosti zařízení je rozsáhlá, panelová zástavba.

K docházce do mateřské školy je celkem zapsáno 124 dětí ve věku od tří do sedmi let. Z uvedeného počtu má 12 dětí odklad školní docházky. Provoz předškolního zařízení je od 6:00 do 16:00.

Inspekční činnost se uskutečnila ve čtyřech běžných třídách mateřské školy, sledovány byly ranní hry, ranní cvičení, režimové momenty, výtvarná výchova, rozvíjení poznání a matematické představy.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Každá třída má svoji třídu, hernu, šatnu, WC a umývárnu. Prostor pro spánek dětí je dopoledne využíván pro pohybové aktivity a jako tělocvična (lehátka se denně rozkládají).

Pro plnění úkolů výchovně vzdělávací činnosti mají sledované třídy vytvořeny vynikající prostorové podmínky. Třídy jsou účelně členěny, což vytváří kromě jiného i intimní prostředí pro **hry** dětí. Ve třídách je množství stálých koutků, které jsou vybaveny danými moderními sestavami pro námětové hry (kadeřnictví, domácnost, obchod, kuchyňka, doprava) a doplňky pro hry děvčat (kočárky, panenky, kolébky, žehličky, rozličné nádobíčko) a doplňky pro hry chlapců (různé nářadí, stavebnice pro konstruktivní hry, rozličné dopravní prostředky, autodráhy apod.).

Pro **tělovýchovné činnosti** jsou ve třídách využívány již zmíněné „tělocvičny“, které jsou vybaveny netradičním náčiním (lany, tyčemi, žíněnkami, švédskými bednami a lavičkami, trampolínami, obručemi různých velikostí, skákacími míči, švihadly, chodítky) a dalším běžným drobnějším tělovýchovným náčiním a pomůckami. Zabudovány jsou ribstoly a provazové stěny.

Pro **výtvarné činnosti** jsou třídy vybaveny různorodým výtvarným materiálem, který umožňuje učitelkám děti seznamovat s rozličnými výtvarnými technikami (pastely, pastelky, barevné křídly, tužky, uhlé, vodové, temperové a prstové barvy, modelína, modurit, rozličné kreslicí papíry rozdílných formátů i velikostí, množství tvarově odlišných štětců, dětské a magnetické tabule, apod.). Pomůcky jsou umístěny v příručních kabinetech. Pro tuto oblast mají učitelky k dispozici vhodnou literaturu, (např. „200 výtvarných činností“, „Keramika“, „Moje velká kniha ručních prací“) a metodiky pro výtvarnou výchovu.

Pro plnění úkolů z oblasti **matematických představ** jsou třídy vybaveny množstvím pracovních listů, příhodných didaktických pomůcek jako jsou např. mozaiky, hříbečky, lota, geometrické tvary, různé skládky a dolňovačky. Učitelky čerpají náměty kromě metodiky také z publikací „Šimon půjde do školy“, „Školka plná zábavy“ a „Třída plná pohody“.

Pro oblast **rozvíjení poznání** jsou třídy vybaveny pestrým obrazovým a didaktickým materiálem. Pro řízení těchto činností mají učitelky možnost čerpat např. z publikací "Ekologická výchova nejmenších" a „Velká kniha – Dětský rok“.

Uvedené pomůcky byly v průběhu činností doplňovány o pomůcky, které si učitelky vytvářejí svépomocí.

Rozmístění nábytku do prostoru tříd je účelné a dětem umožňuje volný přístup k pomůckám, hračkám i knihám.

Při sledovaných činnostech učitelky využívaly klavíry a kazetové magnetofony.

Vybavení tříd pomůckami, moderními hračkami, výtvarným materiálem, audiovizuální technikou i nábytkem je zcela mimořádné. Uspořádání prostoru pro hry a pohybové aktivity dětí je příkladné, a proto je tato oblast celkově hodnocena jako vynikající.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Určená kapacita mateřské školy je 180 dětí a povolení výjimky z počtu zapsaných dětí ji nepřesahuje. Provoz předškolního zařízení je z hlediska zdravotních požadavků optimální a vyhovuje místním podmínkám. Do tříd jsou děti rozmístěny podle věku.

I přes vyšší počet zapsaných dětí (nad 25 v běžných třídách) se jejich docházka pohybuje celkově do 22 přítomných dětí ve třídě, což učitelkám umožňuje uskutečňovat cílenou individuální práci. Výrazná péče byla v průběhu činností věnována dětem s odkladem školní docházky o jeden rok. Pro individuální práci byla převážně využita doba ranních her, kdy děti přicházely do tříd postupně.

Učitelky upřednostňují rozvolněný program dne, ale vzhledem k plnění některých úkolů zvolily i klasické pojetí předškolního zaměstnání, např. při rozvíjení poznání.

Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé. Pro rozvoj tělovýchovných, výtvarných i rozumových schopností učitelky vytvořily velmi dobré pracovní i prostorové podmínky, dodržely hygienické, bezpečnostní i pedagogické zásady. Podporovaly seberealizaci dětí a respektovaly jejich pracovní tempo.

Zvolené úkoly byly přiměřené věku i individuálním schopnostem dětí. Řízené i spontánní činnosti byly vyvážené, dominantní byla hra v různých podobách.

Součástí programu dne je pitný režim, nabízeny jsou čaje a šťávy. Děti jej využívají podle svých potřeb, hygienické požadavky jsou dodržovány. Děti z obou předškolních tříd navštěvují bazén.

Ve všech prostorách je řada vysoce kvalitních výtvarných prací dětí i učitelek. Výzdoba je doplněna několika originály současných výtvarníků (s dětskou tematikou). Celkový mimořádný estetický vzhled dotváří kvalitní květinová výzdoba. Místnosti určené pro pobyt dětí jsou světlé, čisté. Hračky jsou moderní, velmi pěkné, pečlivě udržované.

Pro celodenní pobyt dětí v mateřské škole jsou vytvořeny příkladné, pohodové podmínky, které odpovídají psychohygienickým požadavkům pro děti předškolního věku. Estetika prostředí je zcela mimořádná. Celkově je tato oblast hodnocena jako vynikající.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve všech sledovaných třídách zajišťují výchovně vzdělávací činnost učitelky s předepsaným pedagogickým i odborným vzděláním. Kromě jedné (učitelka - důchodkyně, přijata na zkrácený úvazek), jsou všechny ostatní učitelky zaměstnané na plný úvazek. V tomto školním roce si svou odbornost rozšiřují účastí na seminářích k výtvarné, tělesné a dramatické výchově. Tyto získané poznatky předaly ostatním učitelkám na pedagogické radě a v rámci školy provedly ukázkové hodiny k tělesné výchově a k metodice hry na flétnu (doloženo zápisy). Podle svých schopností a zájmů vedou učitelky ze sledovaných tříd výtvarný kroužek a kroužek hry na flétnu. Jedna z učitelek se výrazně podílí na výzdobě interiéru školy.

Učitelky podle svých schopností zajišťují kromě běžných činností i péči o talentované děti. Popsané personální podmínky umožňují kvalitní vedení výchovně vzdělávacího procesu. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Do plánů výchovně vzdělávací činnosti jsou úkoly vybírány z „Programu výchovné práce“ a obohaceny jsou o náměty i úkoly z odborných publikací „Šimon půjde do školy“, kurikulum „Jaro, Léto, Podzim, Zima“, „Tvořivé hry“, „Rok v mateřské škole“, „Ekologická výchova nejmenších“.

Na základě provedené analýzy výsledků uplynulého školního roku byly pro jednotlivé třídy stanoveny okruhy zaměřené na tělesnou, estetickou, rozumovou a pracovní výchovu. Jednotně pro všechny třídy byla předem určena témata, ke kterým jsou vybírány úkoly ze všech výchovných složek. Okruhy se střídají zpravidla po týdnu. Úkoly z uvedených materiálů byly seřazeny do ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který je průběžně doplňován a zpřesňován. Plánování je v rámci školy jednotné.

Ve sledovaných výchovných složkách (v tělesné a výtvarné výchově, v rozvíjení poznání a při matematických představách) na sebe úkoly v plánech navazují, je v nich odstupňována náročnost vzhledem k věku dětí. Přehledně je v nich zaznamenáváno plnění jednotlivých úkolů, které je v souladu se zápisy v přehledech výchovné práce.

Přijatý program výchovně vzdělávací práce zajišťuje péči o individuální osobnostní rozvoj dětí. Při jeho plnění na jednotlivých třídách převládají pozitiva, a proto je tato oblast hodnocena jako nadprůměrná.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Ve dvou inspekčních dnech bylo provedeno celkem 16 hospitací. Hlavní náplní činností byla hra v různých organizačních uskupeních. Ve všech případech učitelky dokázaly svoji činnost profesionálně zhodnotit.

Ranní hry

Ve všech čtyřech sledovaných třídách byly dětem nabídnuty pestré aktivity (drobné stavebnice, výtvarné, tělovýchovné a pracovní činnosti, dětské knihy, maňasci,...).

Námětové hry byly zaměřeny na téma týdne (dopravní výchova). Hry probíhaly ve stálých, velmi dobře vybavených hracích koutcích. Pro zpestření a oživení her učitelky nabízely dětem možnost vytvořit koutky příležitostné (např. autobus, vlak), které obohacovaly o nové hračky a pomůcky. Námětové hry prolínaly. Děti byly vedeny ke vzájemnému respektování se při hře. Učitelky vytvářely dostatek podnětů pro upevňování kamarádských vztahů, což se nejlépe projevilo při vzájemném prolínání her. V jejich závěru byly děti vedeny k pečlivému úklidu hraček. Důsledně jsou plněny úkoly mravní výchovy, v dětech jsou pěstovány a upevňovány zdvořilostní návyky (zaklepat, pozdravit, poděkovat, požádat o hračku, o pomoc...). Učitelky byly dětem vzorem např. při komunikaci s rodiči.

Doba her byla maximálně využita pro cílenou individuální práci a k plnění úkolu dne. V průběhu her nebyly mezi dětmi zaznamenány žádné konflikty.

Ve sledovaných třídách je vedení her celkově hodnoceno jako nadprůměrné.

Ranní cvičení

Činnost je prováděna pravidelně a je plánována. Učitelky mají přehled o kvalitě provádění zdravotních cviků (starší děti se převlékají do cvičebních úborů, nejmladší děti odkládají přebytečný oděv). Skladba cvičení ve sledovaných třídách odpovídala hlavním úkolům tělesné výchovy.

Při vlastním cvičení měly učitelky na zřeteli plnění zdravotního, výchovného i vzdělávacího cíle (zařazována byla relaxace, dechová cvičení, používáno bylo základního tělovýchovného názvosloví). Dbáno bylo na dostatečné procvičení přirozených cviků (běh, chůze, skoky, lezení).

Chuť ke cvičení, soustředěnou pozornost a radostnou náladu vytvořily učitelky vtipnou motivací. Činnosti byly zpestřeny použitými pomůckami a tělovýchovným náčiním (obruče, kroužky, šátky, míče).

Při cvičení byla využita reprodukováná hudba a hra na klavír. Pomůcky nebyly zařazeny do cvičení s dětmi nejmladší věkové skupiny.

Na základě výše uváděných skutečností je vedení ranního cvičení celkově hodnoceno jako nadprůměrné.

Výtvarná výchova

Výtvarné činnosti byly sledovány ve dvou třídách (u dětí tří až čtyřletých a u dětí pěti až šestiletých). Plnění úkolů bylo organizováno po skupinkách v průběhu dopoledních činností, což umožňovalo respektovat pracovní tempo dětí a dovolilo učitelkám v pohodě se věnovat individuálnímu osobnostnímu rozvoji jednotlivých dětí při osvojování a upevňování požadovaných výtvarných dovedností a návyků. Dané náměty (kočička, dopravní prostředky) byly dětem blízké, vycházely z jejich zkušeností a poznatků. Při práci s rozličným výtvarným materiálem (tempery, modelína), podporovaly učitelky dětskou tvořivost a fantazii. Činnostmi prolínala pracovní, hudební, rozumová a mravní výchova. Použity byly aktivizující výchovné metody, dodrženy byly pedagogické zásady.

Organizace i vedení výtvarných činností jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

Rozvíjení poznání

Námět pro plnění úkolu vycházel z týdenního tématu (dopravní prostředky). Učitelka využila dostatek obrazového materiálu i pomůcek (semafor, dopravní prostředky, dopravní koberec). Zvolená motivace pomáhala udržet pozornost dětí. Úkol byl přiměřený dané věkové skupině čtyř až pětiletých dětí a navazoval na jejich poznatky. Rozvoj myšlení byl rozvíjen kladením problémových otázek i řešením problémových situací. Učitelka podněcovala děti k souvislému řečovému projevu. Úkol plnila s celou skupinou, ale pro jeho realizaci využívala celého prostoru třídy. Děti byly aktivní a činnostmi uspokojené. Úkol byl dostatečně procvičen. Jednotlivými částmi prolínala hudební, jazyková i mravní výchova. Učitelka pro zpestření využila magnetofonové nahrávky.

Vedení této řízené činnosti je hodnoceno jako nadprůměrné.

Matematické představy

Úkol byl zvolen přiměřeně věku pěti až sedmiletých dětí a byl plněn vzhledem k jejich individuálnímu schopnostem. S úkolem pracovala učitelka již v průběhu ranních her (se skupinkou i individuálně). Nabídla dětem domino, loto a velké a malé hrací kostky. Námět pro řízenou činnost vycházel z týdenního tématu (domácí a hospodářská zvířata). Úkol byl plněn hravou formou, využit byl prostor celé herny, děti plnily úkol po skupinkách i individuálně. Připravenými pomůckami (makety zvířat, obruče, klavír, obrázky k pohádce, pracovní listy) i motivací učitelka vytvářela podmínky pro souvislý řečový projev. Zařazováním problémových situací a kladením dobře promyšlených problémových otázek podporovala rozvoj logického myšlení dětí. Dobrou náladu a chuť dětí do činností podněcovala vytvářením humorných a vtipných průpovědek, které byly dětem blízké.

Při požadavcích na děti vycházela učitelka vždy z jejich zkušeností a poznatků. Pohotově reagovala na rozumové i pracovní možnosti dětí. Celá činnost byla založena na manipulaci s předměty v prostoru. Při hodnocení dílčích výsledků využívala učitelka úsudku dětí. Výkony dětí hodnotila optimisticky. Činnostmi prolínala literární, hudební, tělesná, jazyková pracovní i mravní výchova. Dodrženy byly pedagogické zásady.

Plnění úkolu i organizace řízených činností jsou hodnoceny jako příkladné.

Režimové momenty

Učitelky dbají na utváření hygienických návyků. Při sebeobsluze jsou děti vedeny k samostatnosti, k úpravě zevnějšku a ke vzájemné pomoci. Důsledně je dbáno na udržování pořádku v hračkách i v osobních věcech.

Při stravování jsou u dětí vytvářeny návyky správného používání příboru a návyky společenského chování.

Režimové momenty plynule prolínají výchovně vzdělávacím procesem. Ve všech požadavcích na děti byla dodržena zásada přiměřenosti, individuálního přístupu a vlastního příkladu. Bylo využíváno pochvaly i povzbuzení.

Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Z hospitací vyplývá, že organizace i průběh výchovně vzdělávacích činností je ve sledovaných třídách na velmi dobré úrovni. Učitelky poskytují dětem podnětné prostředí pro jejich osobnostní rozvoj a s výrazným individuálním zaměřením na jednotlivé děti promyšleně realizují pedagogický proces. Tato oblast je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Děti jsou tělesně zdatné, jsou obratné a zařazovanými tělovýchovnými aktivitami jsou uspokojeny.

V oblasti sebeobsluhy a hygieny odpovídají dovednosti a návyky věku dětí i jejich individuálním schopnostem. Při stolování se chovají kulturně.

Jejich rozumový vývoj je na velmi dobré úrovni. Nejstarší děti dokáží přirozeným způsobem komunikovat, vyjádřit myšlenku, vyřídít vzkaz. Mají slovní zásobu odpovídající jejich věku. Mluvní projev mladších dětí neodpovídá vynaloženému úsilí učitelek při pedagogickém procesu.

Vzájemné vztahy mezi dětmi jsou kamarádké, nebyly zaznamenány žádné konflikty. Při hrách se děti dovedou vzájemně domluvit a respektovat a jsou k sobě zdvořilé. K učitelkám se obracejí s naprostou důvěrou.

Úroveň výtvarných dovedností je příkladná, o čemž svědčí i účast na výtvarných soutěžích a pravidelné pořádání výstav pro rodiče v rámci celé školy. Talentované děti navštěvují výtvarný kroužek a kroužek hry na flétnu.

V průběhu činností prokázaly děti dobrou znalost básní, říkadél, písní a her se zpěvem.

Výsledky výchovného působení odpovídají individuálním schopnostem i věkovým zvláštěností dětí předškolního věku. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Posouzením sledované oblasti činnosti mateřské školy byla vymezena **pozitiva:**

- příkladné materiální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost
- zcela mimořádná estetická úroveň interiéru
- využití schopností učitelek pro práci s talentovanými dětmi
- profesionální vedení výchovně vzdělávacího procesu

- mimořádné výsledky u dětí ve výtvarných činnostech

Mateřská škola svým výchovným působením vytváří velmi dobré prostředí pro individuální osobnostní rozvoj dětí. Podmínky, průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných třídách jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné.

Razítko

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu Marie Behenská, v. r.

členka týmu Mgr. Alena Nováková, v. r.

V Sokolově dne 25. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 27. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Andrea Garhofferová, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Sokolov	28. května 1999	137/99
Školský úřad: Sokolov	28. května 1999	138/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
31. května 1999		připomínky nebyly podány